

ALLiES eGuide

Velhokoulu

Velhokoulu on kehitetty oppilashuoltoryhmän kanssa niiden lasten tehostetun tai erityisen tuen välineeksi, joilla on tuen tarvetta sosio-emotionaalaisella alueella. Velhokoulu on samalla esimerkki siitä, millä tavoin oppilashuoltoryhmän jäsenet voivat jalkautua oppilaiden arkeen, jolloin mahdollistuu laajemman ja syvemmän kokonaiskuvan kartoittaminen lapsen kokonaistilanteesta ja toiminnasta ryhmätilanteissa sekä voidaan hyödyntää oppilashuollon ammattilaisten asiantuntijuutta käytännön tasolla.

Metodi on yhdistelmä Ben Furmanin Muksuoppista, Askeleittain –materiaalin hyödyntämisestä sekä rentoutustekniikoista. Myös muita sosiaalisten ja tunnetaitojen opetteluun soveltuvaa materiaalia voidaan hyödyntää ohjaajien harkinnan ja tarpeiden mukaan (Apukäsi, Friends, KiVa – koulumateriaali jne.). Muksuopin periaatteet on kuvattu tämän dokumentin lopussa ja kyseinen prosessi käydään läpi jokaisen ryhmään valitun lapsen kanssa ennen Velhokoulun alkua.

Lapsiryhmä (4-6 lasta) valitaan 6-8 –vuotiaiden lasten joukosta oppilashuoltoryhmän, opettajan ja vanhempien välisenä yhteistyönä. Opeteltava taito valitaan kunkin lapsen kohdalla erikseen kuullen myös vanhempien ja opettajien näkemyksiä. Muksuvelho Bam –DVD on tässä oivana apuna. Samalla lapsi valitsee itselleen kannustajat ja saa päättää palkinnosta, minkä saa kun edistyy taidon harjaannuttamisessa. Palkkio voi Velhokoulussa olla myös yhteisöllinen; esimerkiksi Velhokoulun päättäjäiskekkerit. Oppimista voidaan juhlia myös lapsen kotiluokan kanssa.

Velhokoulu kokoontuu kerran viikossa pidemmän jakson ajan ja opeteltavaa taitoa harjaannutetaan läpi viikon kannustajien tuella. Velhokoulu toimii samalla check-pointtina taidon opetteluun seurannassa. Ohjaajana voivat toimia esimerkiksi oppilashuoltoryhmän jäsenet (kuten kuraattori, opettaja, erityisopettaja), vähintään 2 aikuista yhtä ryhmää kohden. Henkilökohtaisia avustajia käytetään lisänä, mikäli resurssia riittää. Motivoinnin kannalta on hyvä, jos aikuiset puukeutuvat velhoteemaisesti tuokioihin. Ohesta löytyy esimerkki Velhokoulutuokiosta, jonka kesto on korkeintaan yksi oppitunti.

Muksuoppi on Ben Furmanin kehittämä ratkaisukeskeinen menetelmä lasten ongelmien ratkomiseen. Mutta miten Muksuoppi toimii?

1. Jos lapsella on **ongelma**, muuta se **taidoksi**, jonka lapsi voi oppia.
2. Sovi lapsen kanssa, **minkä taidon** hän opettelee. Keskustele lapsen kanssa siitä, mitä taitoa hänen pitäisi opetella. Lapset tietävät usein, missä on parantamisen varaa.
3. Anna lapsen **keksiä taidolleen** jokin hauska **nimi**. Tarvittaessa voit auttaa keksimisessä.
4. Pyydä lasta **valitsemaan** itselleen **voimaeläin** tai muu voimaolento, joka auttaa häntä taidon

- oppimisessa. Anna lapsen myös kertoa miten hänen voimaeläimensä auttaa häntä. Lapsi voi piirtää voimaeläimen tai voitte yhdessä etsiä sen kuvan.
5. Selitä lapselle, mitä **hyötyä** hänelle ja muille olisi siitä, että lapsi hallitsisi sovitun taidon. Pyydä myös muita kertomaan hyödyistä. Anna **lapsen kertoa** näkemyksensä niistä.
6. Auta lasta hankkimaan **kannustajia**, aikuisia ja lapsia. Kannustajat seuraavat lapsen edistymistä, **osoittavat ihailua** lapsen edistyessä ja kirjoittavat merkintöjä lapsen taitokirjaan.
7. Kerro lapselle, miksi **uskot** hänen **oppivan** taidon. Pyydä muitakin kannustajia kertomaan. Pyydä lopuksi lasta kertomaan, miksi hän uskoo oppivansa taidon.
8. Suunnittele lapsen kanssa, miten taidon oppimista **juhlustetaan**. Jos lapset opettelevat taitoja koulussa tai päiväkodissa, voidaan järjestää yhteinen tilaisuus, johon kutsutaan lasten vanhemmat ja jossa juhlitaan kaikkien lasten oppimista ja edistymistä samalla kertaa.
9. Anna lapsen keksiä jokin leikki tai muu tapa, millä hän voi **esittää taitonsa käytännössä**. Keskustele lapsen kanssa siitä, kuinka taidon osaava lapsi toimisi. Anna hänen näyttää, mitä taidon osaaminen tarkoittaa. Samalla syntyy käsitys siitä, kuinka lapsi voi harjoitella taitoaan.
10. Auta lasta **julkistamaan** taitonsa. Voit pyytää lasta **kertomaan muille**, mitä taitoa hän opettelee, mutta paras tapa on antaa lapsen laittaa seinälle juliste, josta ilmenee hänen nimensä, hänen kannustajansa ja se, mitä taitoa hän harjoittelee. Julisteessa voi olla vaikka voimaeläimen kuva ja luettelo taidon keskeisimmistä hyödyistä. Lisäksi lapsella on hyvä olla vihko tai taitokirja, johon kannustajat voivat tehdä merkintöjä lapsen edistymisestä.
11. Anna lapsen **harjoitella** taitoaan niin, että lapsi näyttää muille taitonsa samalla kun muut ihailevat hänen osaamistaan. Kehitä lapsen kanssa **leikki tai harjoitus** taidon esittämistä varten. Voit myös sopia lapsen kanssa, että kannustajat tekevät taitokirjaan merkintöjä aina kun huomaavat, että lapsi osaa.
12. Takaiskujen varalta keskustele lapsen kanssa siitä, **mitä tehdään** jos lapsi joskus **"unohtaa" taitonsa** ja toimii juuri niin kuin ei pitäisi. Anna lapsen kertoa, miten hän toivoo muiden muistuttavan häntä unohtamisesta.
13. Lapsen oppimista juhlittaessa lapselle annetaan **julkinen tunnustus** opitusta taidosta tai edistymisestä. Kysy lapselta, miten muut ovat auttaneet oppimaan. Lapsen pitää kertoa, miten itse kukin on taidon oppimisessa kannustanut, tukenut tai auttanut. Keksikää yhdessä, **miten kiitetään** niitä, jotka eivät ole juhlissa paikalla.
14. Rohkaise lasta **opettamaan** taitonsa **toisillekin**. Jos se ei ole mahdollista, tarjoa lapselle tilaisuus opettaa uusi taitonsa jollekulle aikuiselle.
15. Mieti lapsen kanssa, minkä taidon hän voisi **opetella seuraavaksi**.

Tunti 1

Aihe: Tunteiden tunnistaminen

Materiaalit: Paikkamerkit, askeleittain –materiaali, rentoutusvälineet: Cd (+esim. piikkipallot, siveltimet, maalitelat, autot, ilmapallot+ vehnäjäuhot), Straussin valssi-cd, strukturikortit (picto tms.)

Tunnin kulku:

Jokaiselle oma paikka (merkitään esim. kirjaimella). Sanotaan huomenta kädestä, ohjaaja kättelee jokaisen lapsen nimeltä, seuraavalla kerralla joku lapsista sanoo kaikille huomenta samalla tavalla.

Käydään läpi tunnin kulku kuvakorttien kautta:

- 1) Taikuritaito –kierros
- 2) Velhokoulu-asia
- 3) Loppurentoutus

Ennen kuin aloitetaan, käydään läpi säännöt, miten keskustelu saadaan sujumaan: (Kysy myös lasten ehdotuksia)

- pysy paikallasi
- viittaa jos on asiaa
- katso sitä, joka puhuu
- puhuttele toisia ystävällisesti

1) Taikuritaito -kierros:

”Jokainen on valinnut taikuritaidon, jota aletaan harjoitella. Ajatuksena on, että te olette toistenne kannustajia. Kerro, mitä taitoa sinä harjoittelet ja miten haluat, että sinua kannustetaan kun edistyt taidossa. Miten haluat, että sinua muistutetaan, jos taito meinaa unohtua?”

→kierros läpi

2) Velhokouluasia: Tunteiden tunnistaminen

- Käydään läpi kolme perustunnetta, esim. vihainen, surullinen, iloinen esim. kuvakorttien avulla tai ohjaaja arvuuttaa mitä tunnetta näyttölee ilmein
  - Näytä oma vihainen, iloinen, surullinen ilme
  - Mikä tunne tuntuu hyvältä? Mikä tunne tuntuu pahalta?
- Kaikki tunteet ovat kuitenkin yhtä arvokkaita ja ne pitää saada ilmaista.

- Miten ne ilmaisee, siihen voi vaikuttaa. Miten voisit ilmaista vihastumista vahingoittamatta toista?

→minä olen vihainen, koska ärsytät minua. Lopeta se.

→Ei niin, että sinä olet tyhmä: toimintaan voi puuttua, mutta toista ei saa tuomita.

Apuna voi käyttää Askeleittain- materiaalia: Toisten tunteiden tunnistaminen –kortti

HOX! Teon takana on tunne, jonka takana on tarve, joka tyydyttyy tai ei tyydyty. Useimmiten konfliktitilanteen aiheuttaa jonkin tarpeen tyydyttämättä jääminen. Näitä ovat esimerkiksi turvallisuuden tai arvostuksen tarve. Tämän kun huomaa, on helpompi ymmärtää omaa ja toisten käyttäytymistä ja miettiä keinoja, miten tarve voidaan tyydyttää. Syyllistämisen sijasta kannattaa kartoittaa tunteen ja toiminnan takana oleva tarve ja miettiä oppilaan vahvuuksia, siinä, miten tarve voidaan ilmaista ja tyydyttää toisia vahingoittamatta.

3) Loppurentoutus:

- Jos aikaa on, tehkää rentoutuspallot ilmapalloista ja vehnä jauhoista. Suppiloa tarvitaan jauhojen saamiseksi pallon sisälle.
- Etsitään ilo tanssimalla: Straussin valssi, tanssitaan sen mukana.
- Loppurentoutus: Rauhallista musiikkia, ohjaajat käyvät sivelemässä lasten selkää